

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของ
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดทางวินัยของข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่
ในหน่วยงานที่ไม่ใช่ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔

1. บทนำ

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เนื่องจากปรากฏว่ามีส่วนราชการต่าง ๆ ได้มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ "ข้าราชการ" ซึ่งได้แก่บุคคลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวง ทบวง กรม และบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งกรรมการหรือตำแหน่งอื่นในองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่กระทรวง ทบวง กรม ร่วมทุนหรือให้เงินอุดหนุนหรือดำเนินกิจการ ซึ่งรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานดังกล่าวไม่ใช่ส่วนราชการ เมื่อมีกรณีที่ข้าราชการกระทำผิดวินัยขณะดำรงตำแหน่งกรรมการหรือตำแหน่งอื่นในหน่วยงานที่ไม่ใช่ส่วนราชการนั้น ๆ จึงไม่มีกฎหมายที่จะนำมาใช้บังคับเพื่อดำเนินการทางวินัยและลงโทษแก่ข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยได้

2. สาระสำคัญ

บทนิยามศัพท์

พระราชบัญญัติว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ยังหน่วยงานที่ไม่ใช่ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ มีทั้งหมด ๔ มาตรา โดยมาตรา ๓ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับคำนิยามศัพท์ ซึ่งบัญญัติไว้ ดังนี้

"ข้าราชการ" หมายความว่า บุคคลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนใน กระทรวง ทบวง กรม ทุกแห่ง และให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณ หมวดเงินเดือนในราชการบริหารส่วนท้องถิ่นทุกแห่งด้วย

คำอธิบาย

ข้าราชการที่อยู่ในบังคับของกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เช่น ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการรัฐสภา ข้าราชการสำนักงานศาลต่าง ๆ ข้าราชการสำนักงานอัยการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงข้าราชการในราชการบริหารส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ข้าราชการ

เมืองพัทยา ข้าราชการเทศบาล ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

"หน่วยงานที่มีใช้ส่วนราชการ" หมายความว่า องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่ กระทรวง ทบวง กรม ร่วมทุนหรือให้เงินอุดหนุนหรือดำเนินกิจการไม่ว่าจะมีกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานนั้นหรือไม่

คำอธิบาย

หน่วยงานที่ข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่จะต้องเป็นหน่วยงานที่ไม่ใช่ส่วนราชการที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดอยู่ กล่าวคือ ต้องไม่ใช่ส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง กรม ซึ่งส่วนใหญ่ข้าราชการจะได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในรัฐวิสาหกิจ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล การไฟฟ้านครหลวง การประปานครหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) เป็นต้น

3. ขอบเขตการใช้บังคับ

ข้าราชการที่อยู่ในข่ายที่จะถูกดำเนินการทางวินัยต้องเป็นข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งหรือได้รับมอบหมายโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี หรือโดยคำสั่งของผู้บังคับบัญชาให้ดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่ในหน่วยงานที่มีใช้ส่วนราชการ โดยมาตรา ๔ ได้กำหนดตำแหน่งหน้าที่เช่นว่านั้นไว้ ดังต่อไปนี้

- ๑) ประธานกรรมการ
- ๒) รองประธานกรรมการ
- ๓) กรรมการผู้จัดการ
- ๔) ผู้จัดการ
- ๕) ที่ปรึกษา
- ๖) เลขานุการ
- ๗) ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๘) หน้าที่อื่น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือตามที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวข้างต้น ถ้าข้าราชการผู้นั้นกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามวินัยข้าราชการ ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยในหน้าที่ราชการ จักต้องได้รับโทษทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยสำหรับข้าราชการนั้น ๆ กล่าวคือ ข้าราชการสังกัด

หน่วยงานใดไปกระทำผิดวินัยในขณะดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่ในหน่วยงานที่ไม่ใช่ส่วนราชการ แม้ตามกฎหมายของหน่วยงานที่ข้าราชการผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่จะไม่สามารถ นำมาใช้บังคับกับข้าราชการที่กระทำผิดวินัยนั้นได้ แต่ถ้าการกระทำนั้นตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดอยู่กำหนดว่าเป็นความผิดทางวินัย ก็ถือได้ว่าเป็น ผู้กระทำผิดวินัย เช่น นาย ก. เป็นข้าราชการสังกัดกรม ก. ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ได้รับ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจได้กระทำผิด ทุจริตเงินของการรถไฟแห่งประเทศไทยจำนวนหลายแสนบาท แต่เนื่องจากนาย ก. ไม่ใช่ ข้าราชการของการรถไฟแห่งประเทศไทย จึงไม่สามารถดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายของการ รไฟแห่งประเทศไทยได้ แต่โดยที่มาตรา ๔ กำหนดให้การเป็นกรรมการของนาย ก. เป็นการ ปฏิบัติหน้าที่ และตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดให้การทุจริตต่อหน้าที่ ราชการเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ดังนั้น นาย ก. จึงต้องรับผิดทางวินัยและต้องรับโทษ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนดังกล่าว

หมายเหตุ คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะ ปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ